

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
ALKALICKÉ ODMAŠŤOVACÍ PROSTŘEDKY (<i>Ing. Miloslav Soukup</i>)	11
MECHANISMUS ČIŠTĚNÍ ALKALICKÝMI PROSTŘEDKY	12
ZÁKLADNÍ POJMY FYZIKÁLNĚ CHEMICKÝCH PROCESŮ PŘI ČIŠTĚNÍ	13
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ FUNKCI ODMAŠŤOVACÍCH A ČISTICÍCH LÁZNÍ	14
ZÁKLADNÍ SUROVINY, KTERÉ JSOU PODSTATOU ODMAŠŤOVACÍCH PROSTŘEDKŮ	16
PRŮMYSLOVÉ ODMAŠŤOVACÍ ČIŠTICÍ PŘÍPRAVKY, POUŽÍVANÉ V ČSSR	23
Chemické prostředky pro hrubé odmašťování	23
Odmašťovací a čisticí prostředky se zesíleným dezinfekčním účinkem	31
Prostředky pro emulzní odmašťování	34
Prostředky pro elektrolytické odmašťování	35
Odmašťovací prostředky s pasivačním účinkem	38
KOVOPRŮMYSL	39
Odmašťování před fosfatizací	40
Odmašťování a čištění kovů před běžnými opravami, údržbou, montáží apod.	44
Odmašťování alkalickými prostředky před úpravou nátěrovými hmotami	47
Odmašťování oceli, mědi a mosazi před černěním	48
Odmašťování hliníku před anodickou oxidací	49
Odmašťování povrchu před pokovením	49
Příprava odmašťovací lázně	54
Údržba lázně	54
Prostředky pro elektrolytické odmašťování	55
Elektrolytické odmašťovací soli kyanidové	55
Elektrolytické odmašťovací soli bezkyanidové	57

Celkový postup odmašťování před pokovením	61
Chemická úprava ocelových součástí s oxidovaným povrchem	61
Závady při elektrolytickém odmašťování a způsob jejich odstraňování	63
Kontrola odmašťovacích lázní před povrchovou úpravou kovů	64
Hodnocení čistoty povrchu po odmaštění	67
Emulzní odmašťovací prostředky	69
Technika oplachování	72
Odmašťovací stroje	74
Vanový odmašťovací stroj typu VOS	74
Jednokomorový odmašťovací stroj typu KOS	76
Odmašťovací bubnový stroj typu BO	78
Odmašťovací stroj VHR	81
Karuselový odmašťovací stroj	82
Průběžné odmašťovací stroje typu Hydromatikus	84
Průjezdny postřikový odmašťovací stroj	87
Odmašťovací stroj typu Parex	89
ZEMĚDĚLSTVÍ	92
Čištění žlabů krmných zábran, stájových chodeb, stěn a stropů	93
Čištění stolů, lísek, podstavců, forem na sýry a forem na máslo	93
Čištění dízek, džberů, kopistí a ostatního dřevěného nářadí	94
Čištění dojicích strojů chemickými přípravky	94
Dezinfekce	94
Čištění potrubních dojicích strojů	96
Čištění a dezinfekce před dojením	96
Čištění dojicího automatu po dojení	97
Okružní dezinfekční zařízení	98
Čištění podtlakového potrubí	99
Čištění kombinovaných uzávěrů	100
Čištění konvových dojicích strojů	100
Kontrola čistících a dezinfekčních prostředků	101
POTRAVINÁŘSKÝ PRŮMYSL	102
Pivovarnictví	103
Čištění podlah	103
Čištění zeezovacích plechů a plechů cizů	104
Čištění sprchových chladičů	104
Čištění protiproudých chladičů	104
Čištění deskových chladičů	104
Čištění kádí	105
Čištění ležáckých nádob	105
Čištění odstředivek	105
Čištění potrubí a hadic	105
Čištění sudů	105
Čištění demontovaných součástí	106
Čištění drobného nářadí	106
Čištění stáječceho zařízení	106

Sodovkárny	106
Čištění podlah	107
Čištění strojního zařízení	107
Konzervárenství	109
Čištění podlah	110
Čištění nádob na odpady	110
Čištění praček	110
Čištění lisů	110
Čištění rozvářecího zařízení a blanšrů	111
Čištění varných strojů	111
Čištění nádrží na nálevy	112
Čištění drtičů a mlynů na ovoce	112
Čištění sterilizačního zařízení	112
Čištění potrubí	113
Čištění dřevěných sudů a kádí	114
Čištění nových sklenic	114
Čištění lahví	115
Mlékárenství	115
Čištění podlah a stěn v provozech	115
Čištění a dezinfekce konví	115
Čištění a dezinfekce otevřených nádrží a van	116
Čištění a dezinfekce cisteren	116
Čištění zásobních nádrží na mléko	117
Čištění mléčného potrubí	119
Čištění pasteračních stanic	120
Čištění odstředivek	121
Čištění mléčnic	122
Čištění dřevěných nádob, dřevěných stolů apod.	122
Čištění máselárny	123
Čištění při výrobě sýrů	124
Provozní chemická kontrola čistících lázní	125
Čištění lahví	126
Mycí stroje používané v potravinářství	130
Myčka lahví Rotaplana R 20	130
Myčka lahví Delta 08	131
Myčka lahví typu NAMA	132
Bubnová myčka lahví MB 3000	140
Hlavní závady při mytí lahví	141
Čištění a dezinfekce myček	142
Snižování tvrdosti vody	143
Údržba čistících lázní v myčkách	144
Kontrola účinnosti čištění v potravinářském průmyslu	145
Hodnocení mikrobiologické čistoty lázní	146

PRÁDELNY	147
Postupy praní	149
BEZPEČNOST A HYGIENA PRÁCE	153
Odmašťovací alkalické prostředky	153
Odmašťovací alkalické prostředky s dezinfekčním účinkem	153
Odmašťovací alkalické prostředky obsahující kyanidy	153
SKLADOVÁNÍ ODMAŠŤOVACÍCH PROSTŘEDKŮ	155
ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD A LÁZNÍ Z ALKALICKÉHO ODMAŠŤOVÁNÍ	156
Čistírenské zařízení	159
Analytická kontrola	159
ORGANICKÉ ČISTICÍ A ODMAŠŤOVACÍ PROSTŘEDKY	161
<i>(Ing. František Krampala)</i>	
ORGANICKÁ ROZPOUŠTĚDLA	161
Základní organická rozpouštědla vhodná k průmyslovému čištění a odmašťování	162
Acyklické uhlovodíky	163
Substituované deriváty acyklických uhlovodíků	166
Aromatické uhlovodíky	174
Zásady pro volbu rozpouštědla	179
Stabilita a rozklad chlórovaných uhlovodíků	180
KOVOPRŮMYSL	182
Odmašťovací stroje	184
Závady při odmašťování kovů	186
CHEMICKÉ ČISTÍRNÝ	187
Rozpouštědla pro chemické čištění	188
Zesilovače organických rozpouštědel	190
Způsoby chemického čištění	191
Porovnání účinků těžkých benzínů a chlórovaných uhlovodíků	192
Čistící zařízení	193
ČIŠTĚNÍ A ODMAŠŤOVÁNÍ ULTRAZVUKEM	197
Čistící a odmašťovací zařízení	202
HYGIENA PŘI PRÁCI S ORGANICKÝMI ROZPOUŠTĚDLY	204
BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ V PROVOZECH	205
NORMY A TECHNICKÉ PODMÍNKY	209
REJSTRÍK	212